

**TARPTAUTINĖS PASAULIEČIŲ PRANCIŠKONŲ ORDINO TARYBOS (CIOFS)
PREZIDIUMAS**

NUOLATINIO UGDYMO PROJEKTAS

MĖNESINIS DOKUMENTAS

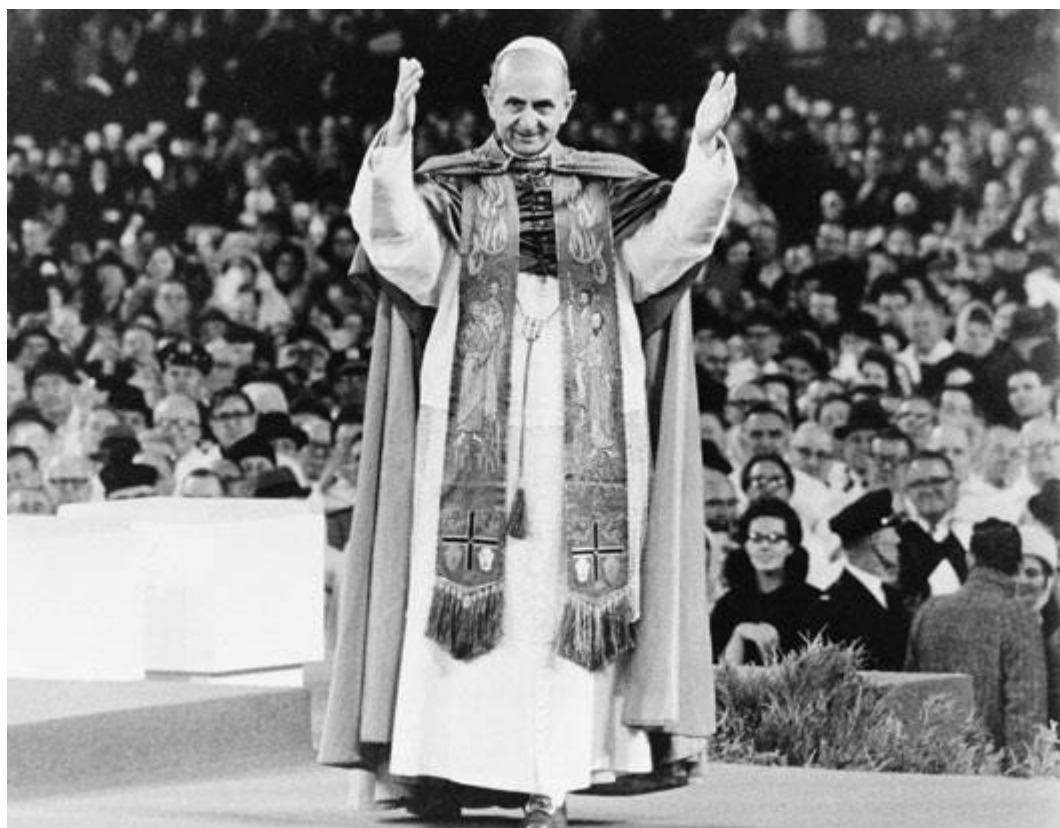
2011 m. vasario mėn. Nr. 14 (Antrieji leidimo metai)

I SKYRIUS: MĖNESIO TEMA

2 tema: Evangelizacija – pagrindinė Misija (EN 1-6)

Ewald Kreuzer, OFS komentarai ir išvados

*Šiam mėnesiui atrinkau ištraukas iš Pauliaus VI Apaštalinio paragavimo **Evangelii Nuntiandi** pirmųjų šešių punktų. Ši jo 1975 m. publikacija buvo Vyskupų Sinodo, vykusio 1974 m., darbo rezultatas. Šiandien, po keliolikos metų, galbūt geriau suvokiame šio dokumento svarbą. Aiški ir paprasta Evangelii nuntiandi sandara rodo „teksto dimensijas, apie kurias, nenorėdamas pasinaudoti madingu terminu, bet man atrodančiu labiau tinkamu, aš nesuabejojau įvardinti tai kaip naujų laikų, naujos evangelizacijos pranašavimu.“ (Kardinolas Lucas Moreira Neves, O.P., „L'Osservatore Romano“ savaitiniame leidinyje 2001 m. sausio 17 d.).*

Popiežius Paulius VI

1. Ypatingas padaršinimas evangelizuoti. Pastangos skelbti Evangeliją mūsų laiko žmonėms, pažadintiems vilties, bet tuo pat metu dažnai dirbantiems baimėje ir nerime, be abejonės yra atsilyginimo tarnystė krikščionių bendruomenei, o taip pat visai žmonijai. „Todėl užduotis

stiprinti brolius, kurią Mes gavome iš Viešpaties drauge su Petro Įpėdinio atsakomybe ir kuri yra Mums „kasdienis rūpestis“, gyvenimo ir veikimo programa bei pamatinis mūsų pontifikato įsipareigojimas, šis uždavinys Mums atrodo dar kilnesnis ir būtinas, nes kalba apie mūsų brolių padrašinimą evangelizuotojų misijai, kad jie šiais netikrumo ir sąmyšių laikais visada būtų pripildyti didėjančia meile, įkarščiu ir džiaugsmu.“

2. Naujas evangelizacijos laikotarpis. Tai yra gera, ką Mes norime padaryti pabaigoje šių Šventųjų Metų, per kuriuos Bažnyčia „visomis savo išgalėmis tiesėsi į Evangelijos skelbimą visiems žmonėms“, nenorėjo nieko kito, tik pripildyti savo skelbėjų tarnystę Jėzaus Kristaus Gerosios Naujienos žinia, išreikšta dviem pagrindiniais reikalavimais: „Apsivilkite nauju žmogumi“ ir „Susitaikinkite su Dievu.“

Mes norime tai atlikti Vatikano II Susirinkimo uždarymo dešimtoje dešimtoje, kai galutinai viską susumavus buvo prieita prie esmingiausio: grąžinti XX amžiaus Bažnyčią į dar didesnę galimybę skelbti Evangeliją XX amžiaus žmonijai.

Mes norime tai daryti praėjus vieneriems metams po Vyskupų Sinodo 3-osios Generalinės Asamblėjos – pašvęstos, žinome, evangelizacijai, - tuo labiau, kad šito Mus paprašė patys Sinodo Tėvai. To pasėkoje, šios atmintinos Asamblėjos pabaigoje jie nusprendė pavesti Visuotinės Bažnyčios Ganytojui, su didžiuliu pasitikėjimu ir nuoširdumu, viso jų triūso vaisius, išreikšdami, jog iš Popiežiaus jie lauktų naujo polėkio, pajėgaus kurti Bažnyčioje, dar labiau įsišaknijusioje Sekminių jėgoje ir nemirtingoje galioje, naujus evangelizacijos laikus.

3. Nešti krikščionišką žinią šiuolaikiniam moderniam žmogui. Evangelizacijos temos svarbą Mes ne vieną kartą pabrėžėme dar gerokai prieš Sinodo dienas. „Visuomenės aplinkybės, sakėme Mes Šventojoje Kardinolų Kolegijoje 1973 m. birželio 22 d., mus visus verčia peržiūrėti metodus, visais būdais ieškoti ir mokytis, kaip pranešti šių laikų žmogui krikščionišką žinią, kurioje jis rastų atsakymą į savo klausimus ir pajėgumą įsipareigoti žmogiškajai vienybei.“ Ir Mes pridurdavome, jog privalėdami duoti tinkamą atsakymą reikliems klausimams, mes turime būti pastatyti akivaizdoje tikėjimo paveldo, kurį Bažnyčia privalo saugoti jo neliečiamame skaistume, bet taip pat pristatyti jį žmonėms kiek tai įmanoma suprantamai ir įtikinamai.

4. „Degantys“ klausimai. Ši ištikimybė žiniai, kurios tarnai mes esame, ir prieš asmenis, kuriems turime perduoti ją tiesiogiai ir gyvai, yra evangelizacijos centrinė ašis. Ji kelia tris neatidėliotinus klausimus, kuriuos 1974 m. Sinodas pastoviai turėjo savo akiratyje.

- Kas nutiko mūsų dienomis šiai paslėptai Gerosios Naujienos energijai, pajėgiai giliai belstis į žmogaus sąmonę?

- Iki kokio lygio ir kaip ši evangelinė jėga įstengs iš tiesų perkeisti šio amžiaus žmogų?

- Kokiais būdais reikia skelbti Evangeliją, kad jos galia būtų veiksminga?

Šie klausinėjimai paaiškina pamatinį klausimą, kurį Bažnyčia sau kelia šiandien ir kurį taip pat būtų galima išversti: po Konsiliumo ir jo dėka, kuris buvo Bažnyčiai Dievo Valanda istorijos bėgyje, ar Bažnyčia labiau sugeba, o gal ne, skelbti Evangeliją ir ją įrašyti žmogaus širdyje su įsitikinimu, proto laisve ir veiksmingai?

5. Kvietimas pamąstymui. Mes visi matome, kaip yra neatidėliotina atsakyti į šį klausimą sąžiningai, nuolankiai, drąsinančiai ir atitinkamai veikti.

Toks paraginimas Mums pasirodė svarbus, nes evangelinės žinios pristatymas nėra dalinis Bažnyčios įnašas: tai uždavinys, kuris ją įpareigoja pagal Viešpaties Jėzaus įgaliojimą, kad pagaliau žmonės galėtų tikėti ir būti išgelbėti. Taip, šis skelbimas yra būtinas. Jis yra unikalus. Jis neturėtų būti atidėtas. Jis nepakenčia nei abejingumo, nei sinkretizmo, nei prisitaikymo. Viso to priežastis yra žmonių išgelbėjimas. Tai Apreiškimo gėris, kuris pristatomas. Jis turi savyje išmintį, kuri ne iš šio pasaulio. Jis pajėgus sukurstyti tikėjimą, Dievo galybe paremtą tikėjimą. Jis yra Tiesa. Jis vertas, kad apaštalas pašvęstų jam visą savo laiką, visas savo galias, pagaliau visą savo gyvenimą.

6. Jėzaus liudijimas ir misija. Paties Viešpaties duodamas liudijimas ir kurį šventas Lukas suprato savoje Evangelijoje – „Aš privalau skelbti Dievo Karalystės Gerąją Naujieną“ – be abejojimo turi didelę svarbą, nes tarsi vienu žodžiu išbaigia visą Jėzaus misiją: „Tam aš buvau siųstas“. Šie žodžiai įgyja pilnutinę savo reikšmę, jeigu juos priartiname prie ankstesnių išstarnių, kada Kristus pritaiko sau pačiam pranašo Izaijo žodžius: „Viešpaties Dvasia ant manęs, nes jis mane patepė. Jis mane siuntė nešti Gerąją Naujieną vargšams.“ Skelbti einant iš miesto į miestą, ypač vargingiausiems, kurie dažnai yra labiausiai priimantys, džiaugsmingą Dievo pasiūlytos Sąjungos ir pažadų išsipildymą, tokia yra misija, kuriai Jėzus sakosi siųstas Tėvo. Ir visi jo Paslapties aspektai – Įsikūnijimas, stebuklai, mokymas, mokinių pasirinkimas, Dvylikos išsiuntimas, kryžius ir prisikėlimas, nenutrūkstantis jo buvimas savųjų tarpe – sudaro dalį jo evangelizuojančio veikimo.

Klausimai diskusijoms ir svarstymams Brolijose

1. Kodėl „evangelizacija“ yra tokia svarbi Bažnyčios misijai?
2. „Pasauliečių pranciškonų regula ir gyvenimas yra toks: jie laikosi mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Evangelijos, sekdami šv. Pranciškumi Asyžiečiu, kuris Kristų padarė savo gyvenimo su Dievu ir žmonėmis įkvėpėju ir centru.“ (Reg 4). Kokių būdu praktiškai pasauliečiai pranciškonai gali padėti Bažnyčiai jos misijoje skelbti Evangeliją visoms mūsų laikų žmogiškoms būtybėms?

II SKYRIUS: BAŽNYČIOS DVASINGUMAS IR SOCIALINĖ DOKTRINA

2 skirsnis iš 3: 2011-ųjų metų Pasaulinė taikos diena

RELIGIJOS LAISVĖ, KELIAS Į TAIKĄ (6-10 sk.)

Br. Amando Trujillo Cano, TOR įžvalgos, išvados ir klausimai

Vasario 6 d. Bažnyčia švenčia pirmųjų Japonijos krikščionių kankinių atminimą. Jų buvo dvidešimt šeši. 1597 m. vasario 5 d. visi buvo nukryžiuoti ant kalvos visai netoli nuo Nagasakio. Toje grupėje buvo šeši mažesnieji broliai, septyniolika pranciškonų tretininkų ir trys tikintys japonai: tėvas jėzuitas Paulius Mikis ir du jo katechetai. Labiausiai žinomas iš brolių yra Pietro Battista, kunigas ispanas, kuris su kitais pranciškonais 1593 m. atvyko iš Filipinų evangelizuoti Japonijos. Jie nepavargdami skelbė Evangeliją, statė bažnyčias, taip pat ligoninę Meako. 1596 m. lapkritį prie Japonijos krantų sudužus laivui į krantą buvo išmesti kiti pranciškonai, kurie prie jau ten esančių prisijungė. Vienas iš jų, brolis Jėzaus Felipe, keliavo į gimtąją Meksiką gauti šventimų. Atėjęs į pagalbą broliams misionieriams ir jų draugams atvykusiems iš Filipinų, kartu su jais pagal imperatoriaus Tayokosamos, kuris jiems atvykus buvo davęs leidimą krikščioniškam misionieriškam veikimui, įsakymą buvo nuteisti myriop. Grupė buvo priversta sugrįžti iš Kyoto į Nagasakį (daugiau kaip 800 km) nežiūrint blogo oro, ypač sunkiomis kalnų sąlygomis, kankinami ir viešai niekinami. Kad mirtis būtų greita, paguldę ant kryžiaus budeliai persmeigė jų krūtines sukryžiuotomis ietimis. Jėzaus Felipe, kuriam pirmam buvo atlikta egzekucija, tapo pirmuoju Meksikos šventuoju. Viename iš laiškų, rašytų tomis paskutinėmis dienomis, Pietro Battista išpažino: „*Mums išsakytas kaltinimas buvo užrašytas plakate, kurį nešė priekyje. Ten buvo galima perskaityti, kad esame nuteisti mirčiai, jog skelbėme Nauano įstatymą (Kristaus įstatymą), prieštaraujantį Tayokosamos tvarkai ir kad būsime nukryžiuoti kai pasieksime Nagasakį. Mes buvome laimingi ir paguosti Viešpatyje, nes prarandame savo gyvenimus, kad skelbtume savo tikėjimą.*“

Šie kankiniai įpareigoja mus mąstyti apie mūsų pasiryžimą skelbti Evangeliją savoje aplinkoje ne tik žodžiais, bet ir savo gyvenimu. Reikia turėti drąsos ir ištikimybės liudyti Kristų evangelizuojant, tarnaujant, sulaukiant persekiojimų ir saugant galutinę viltį. Jų liudijimas nušviečia ir Benedikto XVI žinią 2011 m. Pasaulinei taikos dienai, ypač kai kalbama apie viešą tikėjimo

matmenį. Šis matmuo turi būti atpažintas ir gerbiamas visuose visuomenės sluoksniuose kaip vienintelis kelias į tikrą taiką ir suderintą žmonijos vystymąsi.

Japonijos kankinių nukryžiavimas

6. *Religinė laisvė, kaip visa laisvė, kyla iš asmeninės sferos ir išsipildo per santykį su kitais. Laisvė be santykio nėra pilnutinė laisvė (...)* Šiame bendruomeniniame santykiyje kiekvienas asmuo išlieka unikalus ir nepakartojamas, viską savyje išstbulindamas ir pilnai realizuodamas...

7. *Religinės laisvės pritaikymas kad būtų užmaskuoti okultiniai siekiai arba griovimas nusistovėjusios tvarkos, išteklių pasisavinimas, grupės dalies galių išsaugojimas, visa tai gali padaryti daug žalos visuomenėms.* Fanatizmas, fundamentalizmas, žmogaus vertingumui priešiškos praktikos niekada nebus pateisinamos, dar blogiau, jei tai daroma religijos vardu. Religijos praktika negali būti paversta instrumentu, nei jėga diegiama. Reikia, kad valstybės ir įvairios žmonių bendrijos niekada nepamirštų, kad *religijos laisvė yra tiesos suradimo sąlyga ir kad tiesa nėra griežtai priverstinė, bet „tiesos jėga yra joje pačioje“.*

Kaip paneigti didžiųjų pasaulio religijų įnašą į civilizacijos išsivystymą? Tuo labiau šiandien vis labiau pasaulėjančioje visuomenėje. Krikščionys yra pašaukti ne tik atsakingiems pilietiniams, ekonominiams ir politiniams įsipareigojimams, bet taip pat liudyti savąjį tikėjimą ir gailestingą meilę, pasiūlyti savo brangų įnašą dažnai pavojingam ir jaudinančiam įsipareigojimui už teisingumą, žmonių suvienytą vystymąsi ir teisingą žmogiškos tikrovės tvarką. Religijos išėmimas iš viešojo gyvenimo taptų pašalinimu gyvybingos erdvės, atsiveriančios anapusybei. Be šios prigimtines patirties visuomenės nukreipimas link bendrų etinių principų vargiai pasitvirtina ir darosi sunku sukurti nacionalines ir tarptautines taisykles, kuriose pamatinės laisvės ir teisės būtų pilnutinai atpažintos ir sudėtos į veikalą, ko ir siekiama – de ja dar nepaisant ar prieštaraujant – 1948 m. *Visuotinė žmogaus teisių deklaracija.*

(Deklaracijos tekstą galite rasti [čia](http://www3.lrs.lt/pls/inter2/dokpaieska.showdoc_l?p_id=278385&p_query=&p_tr2=) arba savo interneto naršyklės adresu juostoje įrašę: http://www3.lrs.lt/pls/inter2/dokpaieska.showdoc_l?p_id=278385&p_query=&p_tr2=)

8. Negalima pamiršti, kad *religinis fundamentalizmas ir supasaulėjimas yra spekuliacinės ir kraštutinės teisėto pliuralizmo ir pasaulietiško principo atsisakymo formos. (...) Visuomenė, kuri nori priversti arba, priešingai, prievarta neigia religiją, yra neteisi asmens ir Dievo, taip pat ir savo pačios atžvilgiu. Dievas kviečia pas save žmoniją gelmėse meilės, kuri susieja savyje asmens natūralią ir dvasinę visumą, ir iš ten reikalauja atsiliepti laisvai ir atsakingai visa širdimi, visa būtimi, individualia ir bendruomeniška (...).* Tai ir yra kaip tik dėlto, kad visuomenės įstatymai ir institucijos nebūtų kaitaliojami ignoruojant piliečių religinę nuostatą ar iš jos padarant visišką abstrakciją. (...) Kai juridinė sistema visuose lygiuose, tautiniame ir tarptautiniame, leidžia ir toleruoja religinį ar antireliginį fanatizmą, jos pačios misijai trūksta teisingumo ir globos kiekvieno teisėms. Taip rizikuojama nuvesti visuomenę į politinius ir religinius totalitarizmus, suteikiančius vietos viešos galios pervertinimui, tuo tarpu kai sąmonės, minties ir religijos laisvės pažeminamos ir užkertamas joms kelias, tarsi jos galėtų konkuruoti su tąja galia.

9. Principų ir vertybių paveldas, išreikštas autentišku religingumu, yra tautų ir jų *ethos* turtas. Šis paveldas kalba tiesiogiai vyrų ir moterų sąmonei bei jų protui, jis jiems primena moralinio atsivertimo įsakymą, skatina praktikuoti vertybes ir artintis vieniems prie kitų su meile ir broliškumu kaip didelės žmonių šeimos nariams. Gerbiant valstybinių institucijų teigiamą pasaulietiškumą, visada turi būti atpažinta ir vieša religijos dimensija. Šiuo tikslu yra būtina, kad vyktų *nuoširdus dialogas tarp civilinių ir religinių institucijų* vardan žmogaus asmens pilnutinio vystymosi ir darnos visuomenėje.

10. Pasaulio visatoje, kuriai būdinga daugiatautės ir įvairiakonfesinės visuomenės, didžiosios religijos gali tapti svarbiu žmonių šeimos vienijimosi ir taikos faktoriumi. (...) Vedami savų religinių įsitikinimų ir racionalių bendro gėrio paieškų, jų tikintieji yra pašaukti atsakingai gyventi savais įsipareigojimais religinės laisvės kontekste. Didžiųjų religijų *lyderiai* dėka savo vaidmens, įtakos ir autoriteto savose bendruomenėse pirmieji yra pašaukti tarpusavio pagarbai ir dialogui.

Savo ruožtu krikščionys tikėjimu į Dievą, Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvą, gyvenantį broliuose, kuriuos susitinka Bažnyčioje ir kurie bendradarbiauja pasaulio kūrime, kur asmenys ir tautos nebeaturs „jokios skriaudos nei niekšybės, nes žemė bus kupina VIEŠPATIES pažinimo, kaip jūra kupina vandenų“ (Iz 11, 9).

Klausimai diskusijoms ir svarstymams Brolijose

1. Pamąstykite apie fanatizmą, fundamentalizmą, supasaulėjimą ir totalitarizmą ir apsvarstykite, kokias matote to pasekmes.
2. Perskaitykite 1948 m. Tarptautinę žmogaus teisių deklaraciją ir pasidalinkite komentarais.
3. Ar vyksta jūsų šalyje dialogas tarp pilietinių ir religinių institucijų?
4. Kaip Pasauliečių pranciškonų ordino brolijos galėtų padėti vienybės ir taikos ugdyme daugiatautėse ir daugiakonfesinėse žmonių šeimos visuomenėse?